DOMSTOLENS DOM
av den 26 november 1975*

Mål 73/74

Groupement des Fabricants de Papiers Peints de Belgique, Bryssel,

SC Usines Peters-Lacroix SA, Bryssel,

Les Papeteries de Genval SA, Genval,

Établissements Vanderborght Frères SA, Bryssel,

Papiers Peintes Brepols SA, Turnhout,

samtliga företrädda av Marcel Grégoire, advokat vid Cour d'appel i Bryssel, och vad beträffar andre sökanden av Guy Schrans, advokat vid domstolen i Gent, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokaten Tony Biever, 83, boulevard Grande-Duchesse-Charlotte,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiska rådgivarna Jean-Pierre Dubois, och Dieter Oldekop, med delgivningsadress i Luxemburg hos juridiske rådgivaren Mario Cervino, Bâtiment CFL, place de la Gare,

svarande,

och

Jean-Marie Pex, företrädd av Louis Van Brunnen, advokat vid Cour d'appel i Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokaten Paul Beghin, 9 avenue de la Gare,

intervenient.

Talan avser ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 23 juli 1974 om ett tillämpningsförfarande beträffande artikel 85 i EEG-fördraget.

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordföranden H. Kutscher samt domarna A.M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart och A. O'Keeffe,

generaladvokat: A. Trabucchi,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom ansökan av den 30 september 1974 har Groupement des papiers peints de Belgique och dess medlemmar ansökt om ogiltigförklaring av beslutet av den 23 juli 1974 (EGT 1974, nr L 237, s. 3, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå) i vilket kommissionen har fastställt att en rad av sammanslutningens avtal och beslut är oförenliga med artikel 85.1 i EEG-avtalet, avslagit begäran om undantag, ålagt sammanslutningens medlemmar att omedelbart upphöra med de konstaterade överträdelserna och ålagt dem böter för deras gemensamma beslut att dra in leveranserna till M. Pex.

Föremål för talan

2 Under det offentliga sammanträdet förklarade sammanslutningens medlemmar att de avstod från att bestrida kommissionens beslut "från och med den dag det meddelades och för framtiden i den mån som det har förbjudit de avtal som medför skyldighet att följa fastställda minimipriser och anslå dem och de avtal som innehåller förbud mot att anslå lägre priser eller rabatter i förhållande till de fastställda minimipriserna eller de rekommenderade priserna".

3 Sammanslutningen klargjorde att den fortfarande bestrider beslutets lagenlighet i fråga om den förutvarande perioden, inte för att yrka att det skall ogiltigförklaras i sin helhet, utan för att visa att innehållandet av leveranser till M. Pex inte omfattades av förbudet i artikel 85.1, och att kommissionens beslut om att ålägga böter för detta innehållande därför borde ogiltigförklaras.

4 Sammanslutningens medlemmar hävdade i andra hand att böterna varit så höga att domstolen, som har oinskränkt prövorätt, borde sänka dem.

5 Sökandena åberopade grunder beträffande överträdelsen av bestämmelserna i fördraget och bristen i motiveringen.

Saken

Skadlig inverkan på konkurrensen inom den gemensamma marknaden

6 Sökandena hävdar att det var fel att det i punkt II c 3 i beslutet konstaterades att de fastställt återförsäljningspriser för tapethandlare.

7 De förnekar dock inte att detaljhandlarna, vare sig de fått sina varor direkt från sammanslutningen eller genom mellanhänder, är skyldiga att anslå de prislistor som sammanslutningens medlemmar fastställt gemensamt och inte får annonsera rabatter på dessa priser offentligt.

8 Sökandena hävdar att det endast är fråga om ett förbud att annonsera rabatter då det står detaljhandlarna fritt i särskilda fall att även regelmässigt ge rabatter, förutsatt att de inte annonserar dem offentligt.

9 Artikel 85.1 i fördraget anger uttryckligen att avtal som innebär att "försäljningspriser eller andra affärsvillkor direkt eller indirekt fastställs" är oförenliga med den gemensamma marknaden.

10 Om ett system med fastställda minimiförsäljningspriser tydligt strider mot denna bestämmelse gäller detta i lika hög grad för ett system med listpriser i förbindelse med ett förbud mot att offentligt annonsera rabatter på dessa priser.

11 Det är därför ovidkommande om beslutet med orätt har fastslagit att sammanslutningens medlemmar har praktiserat ett system med fastställda minimipriser på återförsäljning.

12 Dessutom förnekas det inte att avtalet mellan medlemmarna i sammanslutningen, som omfattar fyra av fem belgiska tapettillverkare, utesluter all konkurrens på försäljningspriserna i Belgien för tapeter som de säljer under det kollektiva märket "Decorgroup".

13 Utöver ett direkt eller indirekt fastställande av priser omfattar den konkurrensbegränsande samverkan som avses i det omtvistade beslutet även en rad restriktiva bestämmelser om handelsvillkor vilka förtecknas i II A2 a - u i det omtvistade beslutet.

14 Även om vissa bestämmelser i "règlement d'ordre intérieur" redan hade blivit obsoleta då det omtvistade beslutet antogs har det inte bestritts att det väsentliga i avtalet beträffande alla aspekter på försäljning och saluföring av sammanslutningens tapeter fortsatte att gälla till dess att dessa bestämmelser förbjöds genom beslutet.

15 Sökandena hävdar att beslutet att inte leverera till M. Pex hade fattats individuellt av varje fabrikant, som han hade vänt sig till, på grund av att han brutit mot sina avtalsförpliktelser.

16 Den befogenhet som förbehålls sammanslutningen att besluta om att innehålla leveranserna till en köpare som inte följer de allmänna försäljningsvillkoren ingick uttryckligen i de cirkulärskrivelser som sammanslutningens medlemmar sänt till kundkretsen.

17 I den cirkulärskrivelse av den 29 oktober 1971, som sammanslutningen sänt till hela kundkretsen, sägs följande:

"Under nuvarande omständigheter finner vi det nödvändigt att påkalla er uppmärksamhet på de "allmänna försäljningsvillkoren", särskilt ett strikt iakttagande av följande tre punkter:

Kunden åtar sig, genom att göra en beställning, att uppfylla alla förpliktelser till följd av de allmänna försäljningsvillkoren och accepterar följderna av eventuella överträdelser...".

18 Det framgår av cirkulärskrivelsens ordalydelse och tidpunkten för dess offentliggörande att den avsågs ha som mål att försäkra detaljhandlarna om att sammanslutningen övervakade att de allmänna försäljningsvillkoren tillämpades och att lämpliga åtgärder skulle vidtas mot konkurrenter som säljer till vrakpriser, särskilt som de villkor som man påminde kundkretsen om var just de villkor som M. Pex överträtt.

19 Det finns följaktligen anledning att fastställa att kommissionen hade tillräckliga bevis på att beslutet att innehålla leveranserna till M. Pex fattats gemensamt av sammanslutningens medlemmar.

20 Det faktum att M. Pex inte försökte göra en beställning hos en av sammanslutningens medlemmar och att en annan av sammanslutningens medlemmar fortsatte att leverera under en viss tid är dock inte tillräckligt för att vederlägga kommissionens fastställelse av att det fanns ett gemensamt beslut att vägra leverans till M. Pex.

21 Den reglering av marknaden som sammanslutningen utövade, som kännetecknades av sin pris- och rabattpolitik, och till vilken det var knutet sanktioner för att säkerställa strikt iakttagelse av de allmänna försäljningsvillkoren, hade följaktligen som mål och verkan att begränsa eller snedvrida konkurrensen i Belgien och därför inom den gemensamma marknaden.

Inverkan på handeln mellan medlemsstaterna

22 Sökandena hävdar för det första att sammanslutningens avtal och beslut inte kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna.

23 För det andra hävdar de att även om avtalen och besluten faktiskt kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna, har det i det omtvistade beslutet inte specificerats hur denna handel skulle kunna påverkas.

24 För det tredje hade sammanslutningens medlemmar handlat i god tro då de ansåg att avtalen och besluten inte skulle påverka handeln mellan medlemsstaterna, så att böter på grund av beslutet som endast belägger avtal med påföljder därför inte är berättigade.

25 Den omständigheten att konkurrensbegränsande samverkan avseende pris av det omtvistade slaget endast avser saluföring av produkter i en enda medlemsstat är inte tillräcklig för att utesluta att handeln mellan medlemsstaterna kan påverkas.

26 Konkurrensbegränsande samverkan som omfattar en medlemsstats hela territorium kan i själva verket, genom själva sin karaktär, ha till resultat att förstärka avskärmningen av marknaderna på nationell nivå och följaktligen hindra den ekonomiska växelverkan som eftersträvas i fördraget och skydda den inhemska produktionen.

27 I detta hänseende är det viktigt att samtidigt undersöka vilka medel parterna i den konkurrensbegränsande samverkan har till förfogande för att behålla

kundkretsen, vilken relativ betydelse samverkan har på marknaden i fråga och i vilket ekonomiskt sammanhang den förekommer.

28 Sammanslutningens beslut beträffande bonusskalan, vars procentsats bestäms av totalsumman av alla inköp från medlemmarna under loppet av ett år, kan ha till resultat att beställningarna koncentreras till sammanslutningens medlemmar, så att en kund som redan täckt en del av sina behov hos sammanslutningens medlemmar lockas att koncentrera sina inköp till dessa i syfte att få högsta möjliga rabatt.

29 Det förklaras inte i beslutet hur den omständigheten att 10 % av den belgiska importen, vilket utgör 5 % av den samlade belgiska marknaden, och som sammanslutningen säljer till sina priser och på sina villkor, kan påverka handeln mellan medlemsstaterna när det inte finns ensamåterförsäljarförbindelser mellan medlemmarna i sammanslutningen och utländska tillverkare.

30 Med stöd av artikel 190 i fördraget är kommissionen skyldig att motivera sina beslut genom att ange de faktiska omständigheter på vilka åtgärdens lagenlighet grundar sig och de överväganden som har föranlett den att fatta sitt beslut.

31 Även om ett beslut som är i linje med en fast beslutspraxis kan motiveras kortfattat, särskilt genom hänvisning till denna praxis, åligger det kommissionen att utförligt redogöra för sin argumentering när det sträcker sig märkbart längre än tidigare beslut.

32 När det gäller det faktum att det i beslutet inte redogörs tydligt för de grunder på vilka kommissionen har fastställt avtalets områdesskydd och isolering av den inhemska marknaden är en enkel hänvisning till ett tidigare mål inte tillräcklig för att klargöra detta.

33 Utan att utesluta att konkurrensbegränsande samverkan avseende pris av det omtvistade slaget i själva verket kan påverka handeln mellan medlemsstaterna kvarstår dock det faktum att svaranden, då den fattade ett beslut som sträckte sig märkbart längre än tidigare beslut, borde ha redogjort för sina grunder tydligare.

34 I detta hänseende uppfyller de generella påståendena i det omtvistade beslutets punkt E, under rubriken "Inverkan på handeln mellan medlemsstaterna", inte den skyldighet att motivera beslut som åligger kommissionen med stöd av artikel 190 i EEG-fördraget.

35 Följaktligen bör artikel 4 i kommissionens beslut 74/431/EEG ogiltigförklaras i enlighet med sökandens yrkande.

Rättegångskostnader

36 I enlighet med artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

37 I detta fall har svaranden tappat målet.

38 Svaranden skall därför i enlighet med sökandens yrkande ersätta rättegångskostnaderna.

DOMSTOLEN

beslutar följande:

1) **Artikel 4 i kommissionens beslut 74/431/EEG ogiltigförklaras.**

2) **Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Lecourt Kutscher Donner

Pescatore Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 26 november 1975.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande